

“Els sants no neixen, sinó que es fan”

Entrevista a José Carlos Martín de la Hoz, sacerdot, teòleg i historiador de l'Església.

Treballa a l'Oficina per a les Causes dels Sants de l'Opus Dei des de fa onze anys.

10/02/2014

És un home de ciències i d'estudi. Llicenciat en Geologia i doctorat en Teologia. José Carlos Martín de la Hoz és un apassionat de la història de l'Església, amb les seves llegendes negres i blanques, i de la vida dels

sants. No en va, fa onze anys que treballa a l'Oficina per a les Causes dels Sants de l'Opus Dei. En contacte amb la vida de persones que van camí dels altars, Martín de la Hoz ha descobert que en la santedat destaquen dos trets essencials: la caritat i la humilitat.

No surt gaire ben parada l'Església als llibres d'història... Hi ha més llegenda que història?

La paraula llegenda ve del mot llatí *legendus*, *legenda*, *legendum*, que vol dir les coses que han de ser llegides. Tant és així que les llegendes, als segles XV, XVI i XVII, eren sobretot les vides dels sants. Actualment la llegenda fa referència a un fet històric deformat que es fa servir per fustigar-ne un altre. Per exemple, la llegenda negra de l'evangelització d'Amèrica, que pren els fets erronis d'aquella època per castigar l'Església. El gir que ha patit el mot és

molt il·lustratiu. És un pas de la confiança a la desconfiança. En aquest sentit és important una data clau: el 12 de març del 2000. Aquell dia Joan Pau II, davant d'un santcris impressionant del segle XII, va demanar solemnement perdó per tots els pecats de tots els cristians de tots els temps. Els cristians hem de demanar perdó cada dia per les incoherències de la nostra vida pel que fa a l'Evangelí. Si demanem perdó estem en condicions de perdonar els altres. Si ens perdonem els uns als altres, i aprenem a oblidar els errors, podem generar confiança i construir plegats una societat més justa.

A què es deu aquest interès seu per les llegendes negres de l'Església?

L'objectiu ha estat treure'n els anacronismes. Cal procurar endinsar-se en la mentalitat de l'època, per assenyalar-ne els errors,

però també entendre'n el context. Jutjar els fets del passat amb la mentalitat actual és un error i no serveix per res. Objectivar el problema ens ajuda a demanar perdó per les coses que realment ho mereixen. No hem de demanar perdó perquè Galileu morís en una foguera. Perquè no va morir en una foguera, sinó a casa seva, envoltat de la seva família.

Sí que hi va haver, però, altres fogueres...

Sí, és clar, però tampoc no tantes com es diu. Per això és important objectivar les llegendes negres i veure el que realment és. És innegable que cal demanar perdó per les coses que s'han fet malament, però també és veritat que l'Església ha fet i continua fent coses meravelloses, sovint silenciades. Es tracta de presentar la veritat completa.

Precisament vostè fa anys que treballa en les llegendes «blanques», que serien les de les vides dels sants. Què ha descobert?

Quan estudies aquestes vides descobreixes que els sants no neixen, sinó que els sants es fan. I es fan amb una cosa tan meravellosa com és l'encreuament entre la gràcia de Déu i la llibertat humana. Quan inicio un procés de canonització escric un llibre de 40 pàgines on resumeixo les grans línies d'aquella persona. Sempre intento descobrir els punts que havia de millorar: el seu punt feble. Tots en tenim. En la vida espiritual s'avança molt més en les èpoques de borrasca i feblesa que no pas en les èpoques de bonança. És agradable veure com una persona amb molt caràcter lluita per endolcir les seves maneres sense perdre la força que el caracteritza. És agradable veure també com es venç la vergonya i la timidesa a favor de la

predicació. Els sants es van fent sants amb la gràcia de Déu, i també amb el seu esforç. La lluita és l'expressió de l'amor.

La història de l'Església l'escriuen els sants?

Sí, els sants, però també els pecadors. És agradable veure també com l'acció de l'Esperit Sant es manifesta en aquest acte de llibertat que és pecar i en aquest acte de llibertat que és penedir-se.

El món de les canonitzacions, que vostè coneix bé, també ha generat un bon nombre de llegendes negres...

És important no oblidar una dada: la instrucció *Sanctorum mater*, del 17 de maig del 2007. En el preàmbul, Benet XVI assenyala que entre els milions de sants que hi ha al cel, uns quants han estat triats per l'Esperit Sant per ser posats com a models i

intercessors de tot el poble de Déu. En aquest sentit, la fama de santedat i de favors és l'autèntic motor d'un procés de canonització. Si cinc anys després de la mort d'una persona continuen arribant per escrit testimonis de gràcies obtingudes de Déu a través de la intercessió d'aquella persona i testimonis de fama de santedat d'aquella persona, el postulador li demana al bisbe de la diòcesi on ha mort aquella persona que el nomeni servent de Déu i obri un procés, que nomeni un tribunal, que es recullin les proves... Aquest procés s'enviarà a la Congregació per a les Causes dels Sants, que determinarà si està ben fet o no.

I si està ben fet?

Doncs el procés pot concloure amb el decret de venerable, és a dir, el reconeixement que aquella persona ha viscut les virtuts cristianes i pot ser posada com a model per a tot el

poble de Déu. Però encara manca una veu: la veu de Déu. D'aquí la necessitat del miracle. Quan es demostra que en un miracle hi ha una intervenció divina, i hi ha una invocació a aquest servent de Déu, aquesta persona podrà ser beatificada. I si sorgeix un nou miracle, serà canonitzada.

Li preguntava abans sobre les llegendes negres de les beatificacions.

La meva experiència és que en els processos de beatificació, l'Església actua amb gran ordre, sentit jurídic, rigor, seriositat... Diria fins i tot que és un dels àmbits en què l'Església treballa amb una seriositat més gran i on es nota com l'Esperit Sant actua d'una manera palmària. Això no és d'ara, sinó des dels orígens. La història de l'Església és la història de les canonitzacions, la dels sants.

Per què tant de recel llavors?

No sé què dir. Se sol comentar, per exemple, que Joan Pau II és el Papa que més sants ha canonitzat en tota la història de l'Església. Però també es podria dir que l'Esperit Sant ha promogut més miracles i més màrtirs en el segle XX que en tota la història de l'Església. Per què? Perquè potser ha estat el segle de racionalisme més gran de tota la història de l'Església.

Que les causes de l'Opus Dei vagin una mica més ràpides que d'altres, es deu a la laboriositat dels seus responsables?

En això també crec que hi ha força llegenda negra. Anem a un ritme normal, el mateix que el de les altres causes.

També en el procés de sant Josepmaria Escrivà?

El procés de sant Josepmaria no es va fer tan ràpid com s'ha dit. Hi ha hagut molts beats i sants els

processos dels quals han estat molt més ràpid. Tenim, per exemple, el de Joan Pau II.

Creu que en aquest cas s'ha estat excessivament ràpid?

No, en absolut. És l'Esperit Sant qui marca els ritmes. En certa manera, la pressa la posa l'Esperit Sant quan suscita el *santo subito* o es comencen a produir miracles. És el que ha passat amb Joan Pau II. Les causes poden anar més de pressa si hi ha més miracles. El miracle n'assenyala la urgència. Hi ha molts sants que continuen fent favors després de la canonització. Com el pare Pius, que és el campió dels miracles. I d'una gran espectacularitat.

**Samuel Gutiérrez / Catalunya
Cristiana**

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/els-sants-no-
neixen-sino-que-es-fan/](https://opusdei.org/ca-ad/article/els-sants-no-neixen-sino-que-es-fan/) (21/04/2025)